

Fakamatala fakamuimui taha ki he tu'unga 'oe 'Ea, pea mo e fakafuofua ki he 'Uha .

Sepitema ki Novema 2025

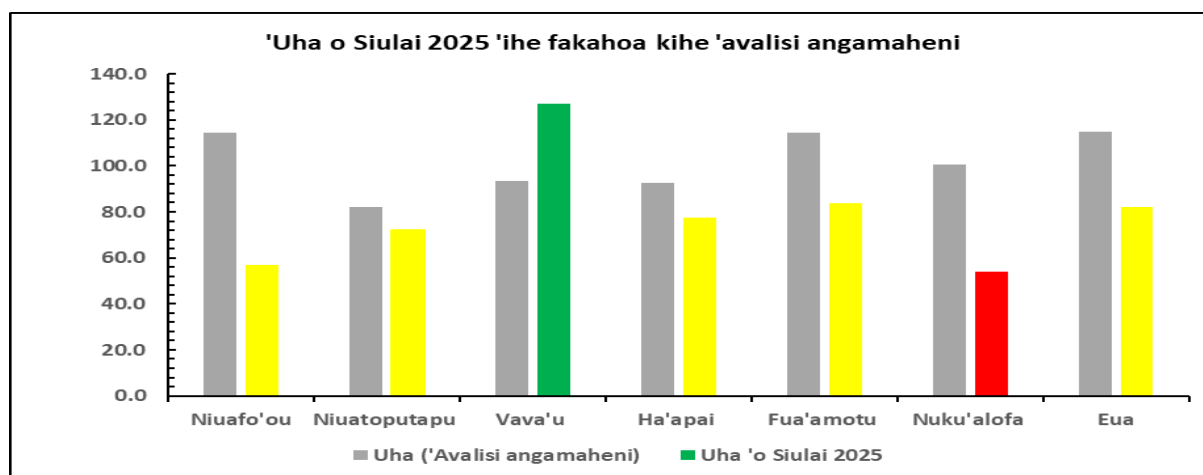
Tukuatu: 14 'Aokosi 2025

Koe toe vakai kihe 'Ea 'i he mahina Siulai:

- Koe 'uha 'he mahina Siulai na'e lahi ke 'ihe 'avalisi angamaheni pe 'ihe 'otu Tonga tukukehe 'a Nuku'alofa 'aia na'e ma'olalo 'ae 'uha 'ihe 'avalisi, vakai kihe Tepile moe kalafi 'i lalo.
- Koe lahi taha e 'uha 'i Siulai na'e tanaki ia 'i Vava'u, vakai kihe Tepile 1 moe Kalafi. Koe lahi taha 'oe 'uha na'e tanaki 'ihe houa 'e 24 na'e lekooti 'i Ha'apai 'aia koe 61.4mm 'ihe 'aho 30.
- Koe 'avalisi 'oe mafana 'oe 'Ea na'e 22.7°C 'aia na'e mokomoko 'aki 'ae 0.8°C 'ihe 'avalisi anga maheni.
- Koe mafana taha 'oe 'Ea na'e 30.2°C 'i Niuatoputapu 'ihe 'aho 22.
- Koe mokomoko taha 'oe 'Ea na'e 12.1°C 'ihe po'uli 'oe 'aho 11 'i Hango, 'Eua. 'Oku kei tu'u pe 'ae lekooti 'oe momoko taha 'oe 'Ea 'i Siulai koe 9.3°C 'aia na'e lekooki 'ihe 'aho 30 'o Siulai 2023 'i Lapaha.
- Koe ngaahi faha'ita'u 'oe El Nino moe La Nina 'oku 'ihe tu'unga angamaheni pe 'o 'ikai ke mamafa kiha faha'ita'u.

Tepile 1.

'Uha (mm) meihe mahina e 6 kuo hili, Fepueli ki Siulai 2025						
	Fepueli	Ma'asi	'Epeleli	Me	Sune	Siulai
Niuafu'ou	n/a	n/a	n/a			57.0
Niuatoputapu	374.4	305.0	71.6	350.9	141.6	72.0
Vava'u	161.0	315.2	205.0	305.2	284.6	127.1
Ha'apai	343.3	326.8	53.5	329.5	126.6	77.4
Fua'amotu	261.5	516.7	79.5	268.6	69.2	83.6
Nuku'alofa	470.0	400.5	61.0	187.0	57.0	54.0
'Eua	413.2	398.8	186.1	251.0	120.7	82.1
Below normal		Normal (usual)			Above normal	

Koe fua 6e mafana 6e 'Ea moe 'Uha mei he ngaahi vahe lalahi 'o Tonga ihe mahina e 13 kuo hili.

- 'Oku ha he ngaahi kalafi 'i lalo na'e ma'olunga 'ae 'uha 'ihe 'avalisi 'ihe mahina e 5 kuo hili 'ihe ngaahi motu lalahi o Tonga ni tukukehe 'a 'Epeleli.
- 'I he ngaahi mahina kimu'a 'i Fepueli na'e ofi pe 'ae 'uha 'ihe 'avalisi anga maheni.
- Remaining dry season months August to October to be monitored.

Felave'i moe ngaahi sekitoa:

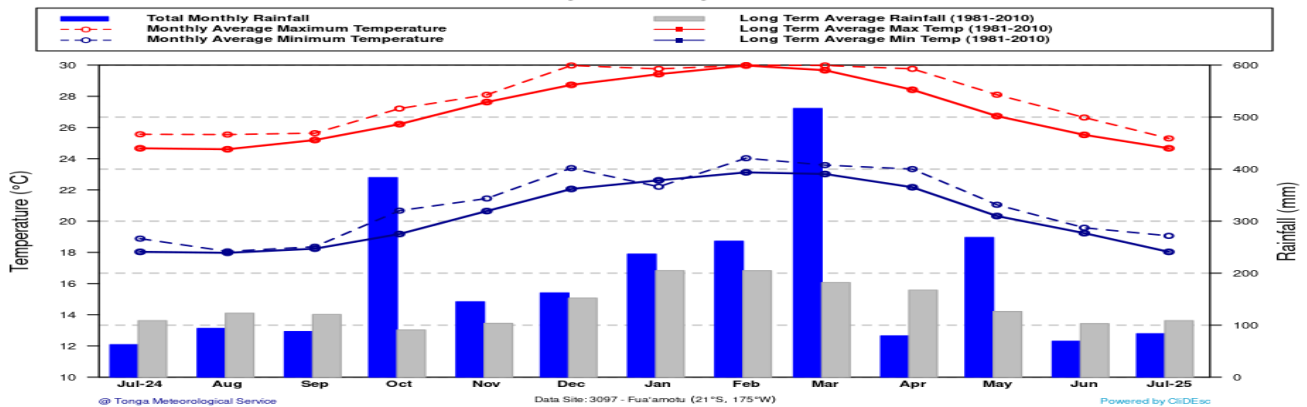

- Koe 'uha na'e lahi pe ke ma'olunga 'ihe 'avalisi 'ihe 'otu Tonga.

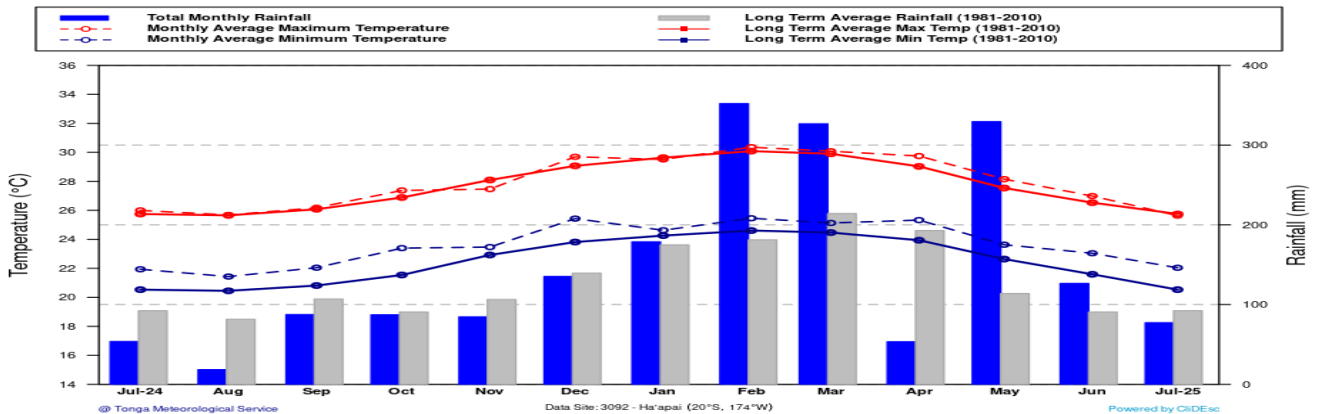

- Koe kelekele 'oku hauhau lelei 'aupito kihe taimi 'oe to ta'u. .

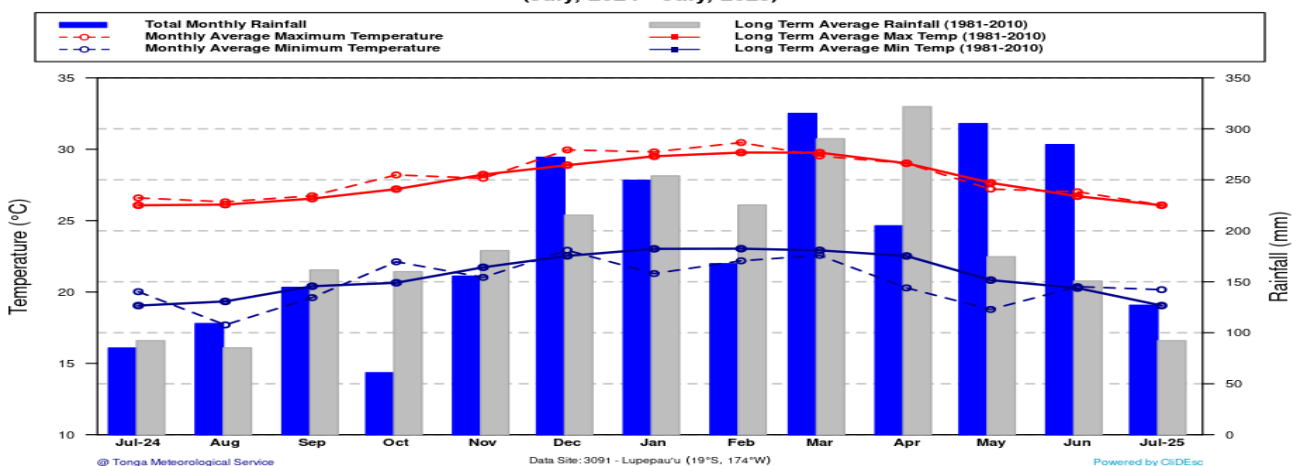
Fua'amotu (3097) - Temperature & Rainfall for the last 13 Months
(July, 2024 - July, 2025)

Ha'apai (3092) - Temperature & Rainfall for the last 13 Months
(July, 2024 - July, 2025)

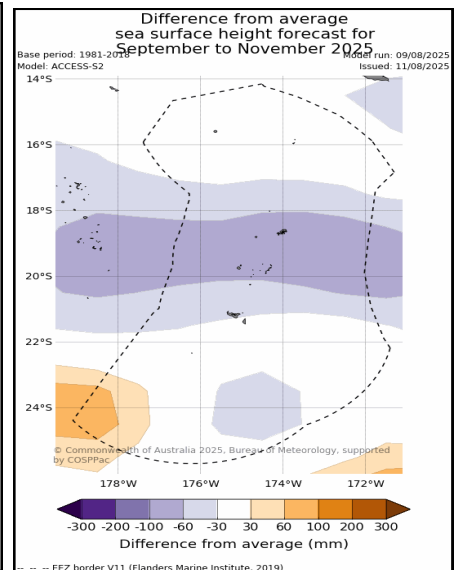
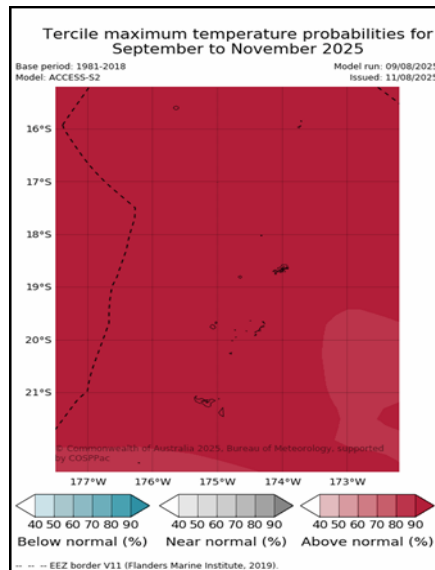
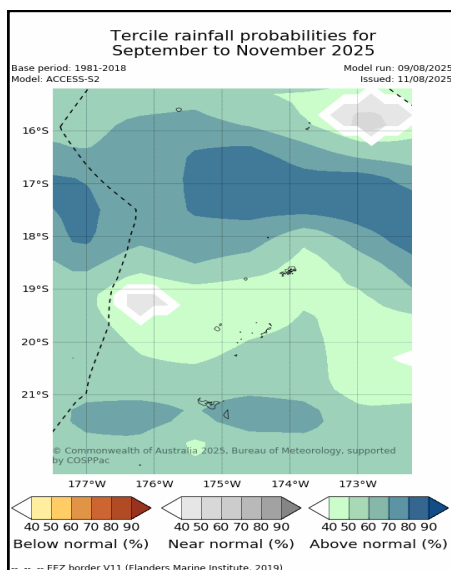
Lupepau'u (3091) - Temperature & Rainfall for the last 13 Months
(July, 2024 - July, 2025)

Fakafuofua kihe 'Uha moe Mafana 'oe 'Ea ki Sepitema ki Novema 2025

- Ko e 'uha 'e ofi 'i he 'avalisi angamaheni pe ma'olunga 'ihe 'avalisi angamaheni ki he kotoa pe 'oe 'otu Tonga.
- 'E mafana ange 'ae 'Ea 'ihe 'avalisi angamaheni 'ihe kotoa e 'otu Tonga.
- 'E 'ihe 'avalisi pe ma'olalo 'i he 'avalisi angamaheni 'ae ma'olunga e tahi 'ihe ngaahi potutahi 'o Tongata-pu mo 'Eua pea pehe kihe ongo Niua. Koe potutahi 'o Ha'apai mo Vava'u 'e ma'olalo ange 'ihe 'avalisi angamaheni 'aki 'ae 30mm –60mm 'ihe ma'olunga 'oe tahi.

Feitu'u	Fakafuofua ki he 'Uha Sepitema — Novema 2025		% Faingamalie ke hoko 'ae fakafuofua
Niuafo'ou	Ma'olunga he 'avalisi angamaheni	416mm – 638mm	60 - 70
Niutatoputapu	Ma'olunga he 'avalisi angamaheni	392mm – 572mm	60 - 70
Vava'u	Ofi he 'avalisi angamaheni pe 'e 'ihe 'Avalisi angamaheni.	363mm – 520mm	40 - 60
Ha'apai	Ofi he 'avalisi angamaheni pe 'e 'ihe 'Avalisi angamaheni.	226mm – 390mm	40 - 60
Fua'amotu	Ofi he 'avalisi angamaheni pe 'e 'ihe 'Avalisi angamaheni.	244mm – 412mm	40 - 60
Nuku'alofa	Ofi he 'avalisi angamaheni pe 'e 'ihe 'Avalisi angamaheni.	238mm – 424mm	40 - 60
'Eua	Ofi he 'avalisi angamaheni pe 'e 'ihe 'Avalisi angamaheni.	244mm – 412mm	40 - 60

Koe ngaahi faka'ilonga tu'ufonua 'ae faha'i ta'u momoko.

- Koe 'aho nonou moe mokomoko ange 'ae 'ea koha faka'ilonga ia kihe 'akau 'oku ofi 'ae taimi momoko koia ai ke mateuteu.
- Koe taimi 'oku fakatolau ai 'ae lau e 'akau koe faka'ilonga ia 'oe ofi 'ae taimi momoko.
- 'U'ua e moa he po'uli kimu'a he 12 tu'apo 'oku faka'ilonga koe po 'e hahau mo momoko.
- Koe taimi 'oku lahi ai e 'asi 'ae 'unufe kula 'i fale koe faka'ilonga momoko e 'ea
- Koe 'asi 'ae mongomonga 'ihe taimi momoko 'oku ne talamai koe 'uha 'oku ofi mai pea oku vave aupito pe ene hoko.

Lau mahina fakatonga:

Koe konga 'o 'Ao'ao ki Masisiva, Tanumanga, Fufuu-ki-nekinanga, 'Uluenga ('Aokosi–Novema).

Taimi eni ke fakaheka pulopula ta'u lahi ke to.

Tohi Mahina, Tonga 2025

2025	Kalipa tu'u (Tu'u efiafi e mahina)	Mahina katoa	Kalipa to	Mate 'ae mahina (mahina fo'ou)	Kalipa tu'u (Tu'u efiafi e mahina)
Sanuali	7	14	22	30	
Fepueli	5	13	21	28	
Ma'asi	7	14	23	30	
'Epeleli	5	13	21	28	
Me	5	13	21	27	
Sune	3	11	19	25	
Siulai	3	11	18	25	
'Aokosi	2	9	16	23	31
Sepitema		8	14	22	30
'Okatopa		7	14	22	30
Novema		6	12	20	28
Tisema		5	12	20	28

Ngaahi me'a ke Fakatokanga'i

Óku tau lolotonga fononga eni ihe lotolotonga óe faha'i ta'u momoko 'aia na'e kamata 'i he 'aho 1 'o Me pea 'e toki ngata kihe 'aho 31 'Okatopa. Koe taimi foki eni 'oku angamaheni áki ke si'i ange ai 'ae 'uha fakahoa kihe faha'i ta'u 'uha.

Fakatatau kihe ngaahi fakafuofua kuo tukuatu 'i 'olunga moe tu'unga lolotonga 'oe 'uha 'oku fale'i atu ai pe kihe kakai ko-toape ke tanaki e vai 'ihe taimi 'oku 'uha ai pea ngaue fakapotopoto 'aki. Fakapapau'i ma'u pe 'oku ma'u 'ae ngaahi fakamatala fakamuimuitaha meihe va'a Fakamatala 'Ea pea moe ngaahi fale'i meihe ngaahi kupu fekau'aki tautefito kihe ngaahi va'a 'oku tu'u lavea ngofua kihe fakatamaki fakaenatula o hange koe Ngoue, Mo'ui, Vai moe fakatamaki fakaenatula ke matuútaki pea faka si'isi'i 'ae uesia moe maumau 'e ala hoko tupu meihe ngaahi fakatamaki fakanatula.

Koe fakamatala 'Ea hoko 'e tuku atu ia fakafuofua kihe uike 2 'o Sepitema 2025 pe ofi kiai.

Fakatokanga'i ange.

Koe fakamatala ni 'oku fa'u ia 'i he 'osi pe 'ae mahina kotoa hili hano tanaki mai e fakamatala mei he ngaahi 'ofisi vakai matangi 'I he 'otu Tonga ni. Lolotonga hono fakahoko 'ehe Potungaue 'a hono 'anlaiso mo fakapapau'i 'ae ngaahi fakamatala kuo tanaki ke fa'u 'aki 'ae fakamatala ni, 'oku 'ikai ke fakapapau atu 'ae Potungaue kihe kakato moe tonu 'ae fakamatala ni pea 'oku 'ikai ke totonu keke falala kakato kihe ngaahi fakamatala ni. Koe ngaahi fakamatala ni 'oku 'oatu pe ke tokoni ki ho'o fai tu'utu'uni. He 'ikai ke 'iai ha kaunga 'ae Potungaue ki ha'o faitu'utu'uni pe ko ha mole, maumau pe mo'ua 'e hoko tupu mei ha'o ngaue'aki 'oe fakamatala ni. Ki ha'o toe faka'eke'eke fekau'aki moe fakamatala ni pea ke kataki 'o fetu'utaki mai ki he talekita 'oe Potungaue Vakai Matangi 'I he metstaff@met.gov.to pe koe puha 1380 pe koe telefoni: (676) 0800638, 7400062 ki ha toe fakaikiiki.